

SYMPOSIUM KENNISPLATFORM EVB+

VERBINDEN & VERDIEPEN

DINSDAG 17 MAART 2026 | 9.30 - 16.30 uur | ReeHorst, Ede

1

Gedrag met een sensorische oorzaak verdient een sensorisch antwoord

Robert de Hoog

Prikkelcoach - CCE-consulent - Docent RINO Groep-
Hints Performance coach

2

3

Overprikkeling

Cliënten die te veel en te sterke zintuiglijke informatie ervaren, hebben snel last van prikkels.

Ze worden erdoor afgeleid, prikkels zijn onplezierig of storend. Het is lastig om de prikkels die op dat moment belangrijk zijn eruit te filteren.

Kenmerken: angst, snel van slag, sterke reacties (agressie, vluchten), snel, afgeleid, irritatie, (de groep) vermijden, voorspelbaarheid afdwingen.

Actieve strategie: prikkelvermijder.
Passieve strategie: sensor.

4

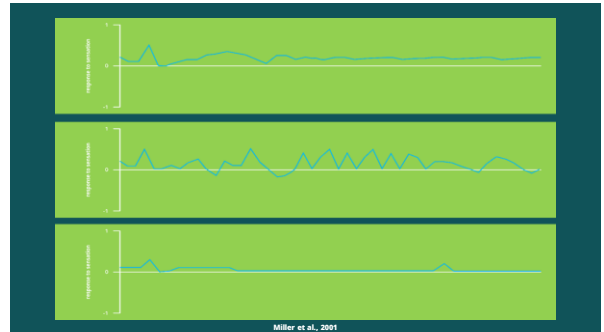
Onderprikkeling

Cliënten die te weinig en/ of te zwakke zintuiglijke informatie ervaren, komen prikkels tekort, waardoor het hem of haar misschien niet lukt om activiteiten te starten of vol te houden.

Omdat er te weinig prikkels doorgegeven worden aan het bewustzijn, krijgt de cliënt ook te weinig signalen dat er iets aan de hand is of iets gebeuren moet.

Actieve strategie: de prikkelzoeker.
Passieve strategie: de toeschouwer.

5

6

Opdracht.

Schrijf op je blaadje een voorbeeld van gedrag met een sensorische oorzaak wat je wel eens hebt gezien bij een cliënt.

Klaar? Maak een prop van je blaadje!

7

De vier sensorische variabelen

8

De vier sensorische variabelen

9

Invloed

Controle geven over het prikkelaanbod.

Zelf doen geeft re-afferente prikkels.

10

Interventies onderprikkelde cliënten

Activeren?

Intensiteit prikkels vergroten (kenmerken van een prikkel)

Werken met de curve

11

Interventies overprikkelde cliënten

Voorspelbaarheid prikkelaanbod

Prikkels zelf laten opdoen

Rol van mogelijk toekomstige prikkels

12

De vier sensorische variabelen

13

Kennis van prikkelverwerking

Ken het sensorisch profiel van de cliënt

AROS – Philadelphia

www.cce.nl

www.sensonate.nl

14

Samen zoeken naar passende strategieën

Zorg voor een plan B

Kracht van de tast

15

Co-regulatie en voorspelbare prikkels

16

De vier sensorische variabelen

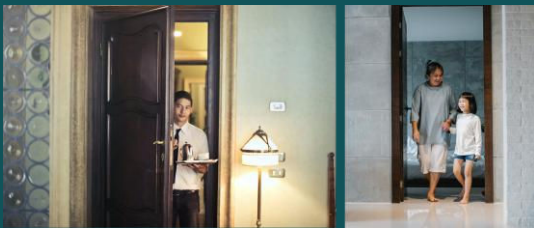
17

Time - in plek

18

In- en uitloop?

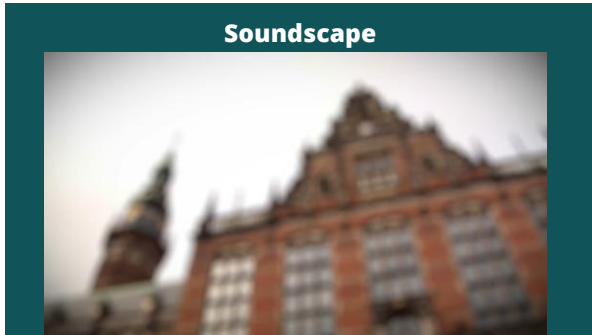

19

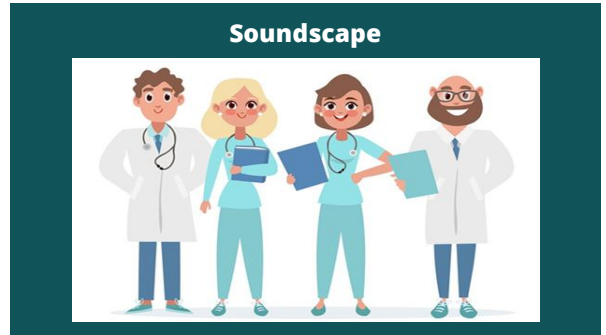
Positie in de ruimte

20

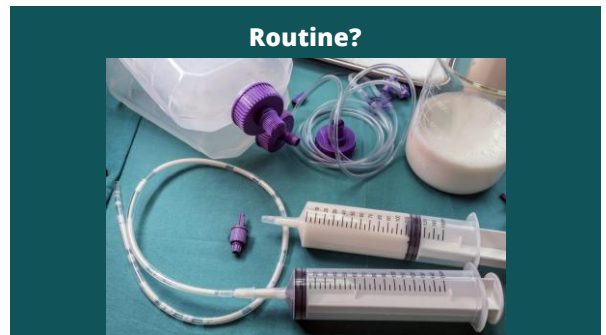
21

22

23

24

Kalmerende hulpmiddelen

25

26

Kennisplein Gehandicaptensector

27

Zintuigverhalen

28

Einde van mijn workshop.

Dank voor uw aandacht en tot ziens!

Robert de Hoog